

Н. В. Загороднюк, М. Ф. Бойко

РАРИТЕТНІ МОХОПОДІБНІ РІВНИННОЇ ЧАСТИНИ КРИМУ

Херсонський державний університет

E-mail: net11975@i.ua

Рідкісні і зникаючі види рослин є найбільш слабкою ланкою екосистеми, і охорона їх є першочерговим завданням природоохоронної політики. До означеної складової будь-якої флори належать “офіційно рідкісні” таксони, включені в природоохоронні документи не нижче державного рівня, та “регіонально рідкісні”, що не включені до офіційних природоохоронних документів, але є рідкісними в межах одного або кількох регіонів, а в інших поширені спорадично (Бойко, 2010). За результатами досліджень протягом 2003-2010 рр. рівнинно-степової частини Кримського півострова у складі бріофлори виявлено 17 видів раритетних мохоподібних (Загороднюк, 2011). Офіційний охоронний статус мають 5 видів. *Pterygoneurum kozlovii* Laz., аридний євразіо-північно-американський вид з диз'юнктивним ареалом, включений до Червоної книги України як рідкісний (II), до Червоної книги європейських бріофітів (ЧКЄБ) – як вразливий (V) (Red Data Book ..., 1995; Червона ..., 2009). *Pterygoneurum lamellatum* (Lindb) Jur, рідкісний вид на північно-східній межі ареалу, включений до ЧКЄБ як вразливий (V). Як рідкісні види (R), до ЧКЄБ, занесені такі види мохів, як *Entostodon hungaricus* (Boros) Loeske (рідкісний аридний галофіт з диз'юнктивним ареалом), *Microbryum curvicolium* (Hedw.) Zander (рідкісний аридний європейський вид), *Weissia levieri* (Limpr.) Kindb. (рідкісний аридний палеарктичний вид) (Red Data Book..., 1995). До групи “регіонально рідкісних” нами були в першу чергу включені види мохоподібних рівнинного Криму, рекомендовані свого часу до проекту Червоної книги Криму: *Pleurochaete squarrosa* (Brid.) Lindb., *Pseudocrossidium hornschuchianum* (Schultz.) R. H. Zander, *Tortula canescens* Mont., *Didymodon sinuosus* (Mitt.) Delogne, *Bryum torquescens* Bruch et Schimp. (Bryaceae), *Homalothecium aureum* (Spurce) Robins., *Rhynchostegiella tenella* (Dicks.) Limpr., *Scorpiurium circinatum* (Brid.) Fleisch. et Loeske, *Leptodon smithii* (Hedw.) Web. et Mohr (Бойко, Партика, 1999). Цей перелік ми рекомендували поповнити такими рідкісними видами, як *Gymnocolea inflata* (Huds.) Dumort., *Grimmia crinita* Brid., *Crossidium squamiferum* (Viv.) Jur. (Загороднюк, 2011). Також в рівнинно-степовому Криму росте низка мохоподібних, “регіонально рідкісних” у межах степової зони України – *Acaulon triquetrum* (Spurce) H. Mull., *Aloina rigida* (Hedw.) Limpr., *Bryum klinggraeffii* Schimp., *Bryum rubens* Mitt., *Bryum ruderale* Crundw. et Nyh., *Ctenidium molluscum* (Hedw.) Mitt., *Didymodon insulanus* (De Not) M. Hill., *Fissidens dubius* P. Beauv., *Grimmia trichophylla* Grev., *Homalothecium philippeanum* (Spurce) B. S. G., *Plasteurhynchium striatulum* (Spurce) Fleisch., *Pseudocrossidium revolutum* (Brid.) R. H. Zander, *Rhynchostegium megapolitanum* (Web. et Mohr) B., S. et G., *Rhynchostegium murale* (Hedw.) B. S. G. f. *complanata* Podp., *Syntrichia calcicola* J. J. Amann. (Бойко, 2010).

УДК 581:001 (477)

Матеріали XIII з'їзду Українського ботанічного товариства (19-23 вересня 2011 р., м. Львів). – Львів, 2011. – 508 с.

ISBN 978-966-02-6120-4

До збірника включені матеріали наукових доповідей і повідомлень XIII з'їзду Українського ботанічного товариства, присвячені проблемам систематики, флористики, морфології та анатомії судинних рослин, геоботаніки, екології рослин, структурно-функціональної організації екосистем, популяційної екології та генетики, охорони рослинного світу й ресурсознавства, альгології, мікології, ліхенології та бріології, селекції та інтродукції рослин, фітофізіології та структурної ботаніки, гербарної справи, збереження ботанічних колекцій, а також викладання ботанічних дисциплін у вищій школі. Загалом збірник містить 448 публікацій. Матеріали опубліковані з максимальним дотриманням авторської редакції.

Для спеціалістів у галузях ботаніки, мікології, загальної біології, екології, охорони природи, фітофізіології, інтродукції та селекції рослин, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

Науково-програмний комітет:

К.М. Ситник (голова науково-програмного комітету), М.А. Голубець (заступник голови науково-програмного комітету); М.М. Барна, Й.М. Берко, М.Ф. Бойко, І.М. Данилик (секретар), Я.П. Дідух, Д.В. Дубина, І.О. Дудка, О.О. Кагало, С.Я. Кондратюк, Є.Л. Кордюм, В.В. Корженевський, М.П. Козловський, Г.Т. Криницький, З.І. Мамчур, С.Л. Мосякін, Л.І. Мусатенко, С.М. Стойко, Л.О. Тасенкевич, О.І. Терек, П.М. Царенко, Й.В. Царик, Т.М. Червченко, Ю.М. Чсрнобай

Затверджено до друку

Виконавчим комітетом Центральної Ради Українського ботанічного товариства,
Загальними зборами Львівського відділення УБТ,
Ученою радою Інституту екології Карпат НАН України

Верстка та оригінал-макет: О.О. Кагало, Н.М. Сичак, О.О. Андрєєва

Науково-технічна редакція: О.О. Кагало, Н.М. Сичак

Концепція і дизайн емблеми з'їзду: О.Т. Кузярін

**ТЕКСТИ МАТЕРІАЛІВ ОПУБЛІКОВАНІ З МАКСИМАЛЬНИМ
ЗБЕРЕЖЕННЯМ АВТОРСЬКОЇ РЕДАКЦІЇ.
ВИСНОВКИ Й НАУКОВІ ПОЗИЦІЇ АВТОРІВ МОЖУТЬ НЕ ЗБІГАТИСЯ
З ДУМКОЮ НАУКОВО-ПРОГРАМНОГО КОМІТЕТУ**

ISBN 978-966-02-6120-4

© Автори публікацій, 2011

© Українське ботанічне товариство, 2011